

BÀI 4

NGUỒN GỐC VẬN ĐỘNG VÀ PHÁT TRIỂN CỦA SỰ VẬT VÀ HIỆN TƯỢNG

(Tiết 1)

1. Thế nào là mâu thuẫn

- a) **Mặt đối lập của mâu thuẫn:** là những khuynh hướng, tính chất, đặc điểm... mà trong quá trình vận động, phát triển của sự vật và hiện tượng chúng phát triển theo những chiều hướng trái ngược nhau.
- b) **Sự thống nhất giữa các mặt đối lập:** trong mỗi mâu thuẫn, hai mặt đối lập gắn bó, liên hệ với nhau, làm tiền đề tồn tại cho nhau.
- c) **Sự đấu tranh giữa các mặt đối lập:** hai mặt đối lập luôn tác động, bài trừ, gạt bỏ lẫn nhau.

Kết luận: Mâu thuẫn là một chỉnh thể, trong đó hai mặt đối lập vừa thống nhất với nhau vừa đấu tranh với nhau.

BÀI 4

NGUỒN GỐC VẬN ĐỘNG VÀ PHÁT TRIỂN CỦA SỰ VẬT VÀ HIỆN TƯỢNG

(Tiết 2)

2. Mâu thuẫn là nguồn gốc vận động, phát triển của sự vật và hiện tượng

a) Giải quyết mâu thuẫn: giải quyết mâu thuẫn là kết quả của sự đấu tranh giữa các mặt đối lập, là mâu thuẫn cũ mất đi, mâu thuẫn mới hình thành, sự vật hiện tượng cũ được thay thế bằng sự vật hiện tượng mới.

Do đó, sự đấu tranh giữa các mặt đối lập chính là nguồn gốc vận động, phát triển của các sự vật và hiện tượng.

b) Mâu thuẫn chỉ được giải quyết bằng sự đấu tranh

Mâu thuẫn chỉ được giải quyết bằng sự đấu tranh giữa các mặt đối lập, không phải bằng con đường điều hòa mâu thuẫn.

Bài học: để giải quyết mâu thuẫn phải có phương pháp đúng, phải phân tích mâu thuẫn cụ thể trong tình huống cụ thể, phân tích điểm yếu, điểm mạnh của từng mặt đối lập. Phải biết phân biệt đúng – sai, tiến bộ - lạc hậu và mạnh dạn đấu tranh để giải quyết mâu thuẫn, qua đó chúng ta mới ngày càng tiến bộ.